

Begränsa upphandlingarna gällande LSS-boenden, svar på motion (S)

Förslag till social- och omsorgsnämndens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Social- och omsorgsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen besvaras med hänvisning till att social-och omsorgsnämnden enligt gällande konkurrensutsettningsplan prövar frågan om upphandling vid varje enskilt upphandlingstillfälle med hänsyn till målgruppens känslighet inför förändringar samt verksamhetens mål, förutsättningar, behov eller andra särskilda skäl.

Ärende

Lotta Bäckman (S) och Mikael Sanfridson (S) föreslår i en motion daterad 2019-07-03 att:

- Huvuddelen av LSS-boenden undantas helt från upphandling
- Kommunalt drivna boenden undantas från konkurrensutsettningsplan
- Varje person inom LSS ges möjligheten att välja ett kommunalt boendialternativ

Omfattning och inriktning på upphandlingar fastställs i en så kallad konkurrensutsettningsplan som social- och omsorgsnämnden beslutar om.

Upphandling av en verksamhet innebär ett stort fokus på kvalitet och utveckling av verksamheterna. Som utförare krävs både en gedigen erfarenhet och utbildning inom verksamhetsområdet, samtidigt som alla de krav som ställs i ett förfrågningsunderlag måste vara uppfyllda.

Vid ett utförarbyte erbjuds alltid nuvarande personal anställning hos den nya utföraren. Utgångspunkten är alltid att brukarna ska påverkas så lite som möjligt av ett utförarbyte, oavsett i vilken utsträckning den befintliga personalen går över till den nya utföraren.

Såväl boende som anhöriga och gode män ska kunna känna trygghet både före och efter ett utförarbyte. Här är utförarnas förhållningssätt och samverkan mycket viktig.

Kontinuitet i personalgrupper påverkas av många olika faktorer. Det finns ingen garanti för kontinuitet i någon personalgrupp oavsett upphandling.

För att på bästa sätt kunna tillgodose den enskildes behov har kommunen LSS-boenden med olika inriktning. Det finns stora fördelar med det både för den enskilde och ur ett verksamhetsperspektiv. I möjligaste mån tas också hänsyn till enskilda personers önskemål. Skulle den enskilde helt kunna välja boende finns stor risk för att det på en gruppboende skulle bo personer med väldigt olika behov. Det är inte bra för de enskilda personerna, och skulle också försvåra möjligheten till ett bra stöd.

Motionen föreslås besvaras med hänvisning till att social-och omsorgsnämnden enligt gällande konkurrensutställningsplan prövar frågan om upphandling vid varje enskilt upphandlingstillfälle med hänsyn till målgruppens känslighet inför förändringar samt verksamhetens mål, förutsättningar, behov eller andra särskilda skäl.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse - Begränsa upphandlingarna gällande LSS-boenden, svar på motion (S), 2020-02-19

Motionen

Bakgrund

Lotta Bäckman (S) och Mikael Sanfridson (S) föreslår i en motion daterad 2019-07-03 att:

- Huvuddelen av LSS-boenden undantas helt från upphandling
- Kommunalt drivna boenden undantas från konkurrensutsättning
- Varje person inom LSS ges möjligheten att välja ett kommunalt boendevalternativ.

Utredning

Verksamheter inom vård och omsorgsområdet har upphandlats i konkurrens sedan mitten av 1990-talet. Det gäller även bostäder inom LSS-området.

Omfattning och inriktning på upphandlingar fastställs i en så kallad konkurrensutsättningsplan som beslutas av social- och omsorgsnämnden. Nuvarande konkurrensutsättningsplan beslutades av nämnden i april i 2019, och avser 2019 och 2020. Där framgår vilka verksamheter som social- och omsorgsnämnden har att ta ställning till samt vilka verksamheter som föreslås upphandlas.

I dagsläget har Leanlink ca 50 procent av bostäder med särskild service inom LSS-området, vilket är en indikation på att många boenden undantas från upphandling. För övervägande del av de boenden som drivs av Leanlink har verksamhetsuppdrag givits.

Upphandling av en verksamhet innebär ett stort fokus på kvalitet och utveckling av verksamheterna. I de förfrågningsunderlag som social- och omsorgsnämnden beslutar om inför varje upphandling ställs omfattande krav på både utförarens kompetens samt kvalitet och innehåll i insatsen. Den enskildes delaktighet över hur insatserna utförs är också central i alla avtal oavsett om verksamheten har upphandlats eller inte.

I de fall en upphandling medför ett utförarytje erbjuds nuvarande personal anställning hos den nya utföraren. Utgångspunkten är alltid att brukarna ska påverkas så lite som möjligt av ett utförarytje, oavsett i vilken utsträckning den befintliga personalen går över till den nya utföraren. Detta ställer stora krav på professionalitet såväl hos avlämnande som hos mottagande utförare. Den nuvarande personalen har också ett extra stort ansvar för att boende och deras anhöriga/gode män inte ska känna oro inför ett utförarytje. Ett gott samarbete mellan avlämnande och mottagande och ett positivt förhållningssätt hos personalen är avgörande för att både boende och anhöriga ska kunna känna trygghet både före och efter ett utförarytje.

Kontinuitet i personalgrupper är önskvärt för alla verksamheter inom vård- och omsorgsområdet. Det är dock många faktorer som påverkar kontinuiteten i en personalgrupp. Det finns ingen garanti för kontinuitet i någon personalgrupp oavsett om verksamheten upphandlas eller inte.

I motionen föreslås att alla personer som har beslut om bostad med särskild enligt LSS ska ges möjlighet att välja ett kommunalt boende.

I kommunen finns LSS-boenden med olika inriktning. Det kan exempelvis vara en gruppboende för personer med lindrig till måttlig utvecklingsstörning, alternativt personer med grav utvecklingsstörning i kombination med andra funktionsnedsättningar. Det finns en strävan att de som bor på LSS-boenden ska ha så likartade behov som möjligt. Det finns stora fördelar med det både för den enskilde och ur ett verksamhetsperspektiv.

På myndigheten arbetar man med att erbjuda personer ett boende som på bästa sätt ska motsvara den enskildes behov. Hänsyn tas också i möjligaste mån till enskilda personers önskemål. Om den enskilde helt skulle få välja boende skulle varje gruppboende/serviceboende troligtvis få mycket stora variationer i de boendes behov, vilket skulle innebära stora nackdelar främst för den enskilde, men också för verksamheten. Att ha boenden med stora variationer i brukarnas behov skulle också innebära ökade kostnader. Det kan exempelvis handla om att man behöver vaken nattpersonal trots att det bara är en person som har det behovet.

Bedömning

Motionen föreslås besvaras med hänvisning till att social-och omsorgsnämnden enligt gällande konkurrensutsättningsplan prövar frågan om upphandling vid varje enskilt upphandlingstillfälle med hänsyn till målgruppens känslighet inför förändringar samt verksamhetens mål, förutsättningar, behov eller andra särskilda skäl.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen i motionen skulle med all sannolikt leda till väsentligt ökade kostnader.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling enligt MBL är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Social- och omsorgsförvaltningen

Paul Håkansson

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionärerna